BHARATH SAMACHAR DIGITAL

8, నవంబర్ 2026, ఆదివారం భారత్ సమాచార్

చీకటిపై వెలుగు, చెడుపై మంచి సాధించిన విజయానికి ప్రతీక..!

భారత్ సమాచార్, వెబ్ డెస్క్ : భారతీయ సంస్కృతిలో అత్యంత వైభవంగా జరుపుకునే పండుగల్లో దీపావళికి ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. ఇళ్ల ముందు వెలిగే మట్టి ప్రమిదలు, రంగురంగుల ముగ్గులు, బాణసంచా వెలుగులు, కొత్త బట్టలు, మిఠాయిలు.. ఇలా దేశమంతా పండుగ శోభతో కళకళలాడుతుంది. అయితే దీపావళి అంటే కేవలం దీపాలు వెలిగించడం, టపాసులు కాల్చడం మాత్రమే కాదు. దీని వెనుక ఎన్నో ఆసక్తికరమైన పురాణగాథలు, చారిత్రక విశేషాలు దాగి ఉన్నాయి. సంస్కృతంలోని 'దీపావళి' అనే పదానికి దీపాల వరుస అని అర్థం. చీకటిపై వెలుగు, అజ్ఞానంపై జ్ఞానం, చెడుపై మంచి సాధించిన విజయానికి ఈ పండుగ ప్రతీకగా నిలుస్తోంది.

దీపావళి గురించి చెప్పగానే చాలామందికి గుర్తొచ్చే కథ రామాయణానికి సంబంధించినది. 14 ఏళ్ల వనవాసం ముగించుకుని, రావణుడిని సంహరించి సీతా లక్ష్మణులతో కలిసి శ్రీరాముడు అయోధ్యకు తిరిగి వచ్చినప్పుడు ప్రజలు ఆనందంతో నగరమంతా దీపాలు వెలిగించి స్వాగతం పలికారని పురాణగాథ చెబుతుంది. మరోవైపు దక్షిణ భారతదేశంలో దీపావళి వేడుకలకు నరకాసుర వధతో ప్రత్యేక సంబంధం ఉంది. ప్రజలను, దేవతలను హింసించిన నరకాసురుడిని శ్రీకృష్ణుడు, సత్యభామ సంహరించి లోకానికి విముక్తి కల్పించారని కథనం. ఈ విజయానికి గుర్తుగా నరక చతుర్దశిని జరుపుకుంటారు.

దీపావళి వేడుకలు సాధారణంగా ఐదు రోజుల పాటు కొనసాగుతాయి. మొదటి రోజు ధనత్రయోదశి సందర్భంగా బంగారం, వెండి, కొత్త పాత్రలు కొనుగోలు చేయడం శుభప్రదంగా భావిస్తారు. రెండో రోజు నరక చతుర్దశి, మూడో రోజు అమావాస్య నాడు లక్ష్మీదేవి, గణేశుడికి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహిస్తారు. నాలుగో రోజు గోవర్ధన పూజ, ఐదో రోజు సోదరీసోదరుల అనుబంధానికి ప్రతీకగా భాయ్ దూజ్ జరుపుకుంటారు. అయితే ప్రాంతాలను బట్టి ఆచారాలు, సంప్రదాయాల్లో మార్పులు కనిపిస్తాయి.

హిందువులే కాకుండా జైనులు, సిక్కులు కూడా దీపావళిని తమదైన ప్రత్యేకతతో జరుపుకుంటారు. జైనులు ఈ రోజును మహావీరుడి నిర్వాణ దినంగా భావిస్తే, సిక్కులు గురు హర్‌గోబింద్ సాహిబ్ జైలు నుంచి విడుదలైన సందర్భాన్ని బందీ ఛోర్ దివస్‌గా గుర్తుచేసుకుంటారు. ఇలా భిన్నమైన విశ్వాసాలు, సంప్రదాయాలు ఉన్నప్పటికీ అందరూ పంచుకునే సందేశం ఒక్కటే.. చీకటి ఎంతటి ఘనంగా ఉన్నా ఒక చిన్న దీపం దాన్ని తొలగించగలదు. మన జీవితాల్లోని ద్వేషం, అసూయ, అజ్ఞానం వంటి చీకట్లను తొలగించి ప్రేమ, ఆప్యాయత, మంచితనాన్ని వెలిగించుకోవడమే దీపావళి అసలైన సందేశం.